

2024

POLITICAL SCIENCE

Full Marks : 80Pass Marks : 24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks for the questions***ALLOTMENT OF MARKS**

PART—A

Q. No. 1 carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. No. 2 carries 2 marks each	2×5 = 10
Q. Nos. 3–5 carry 4 marks each	4×3 = 12
Q. Nos. 6 and 7 carry 6 marks each	6×2 = 12
	<hr/>
	Total = 40

PART—B

Q. No. 8 carries 1 mark each	1×6 = 6
Q. No. 9 carries 2 marks each	2×5 = 10
Q. Nos. 10–12 carry 4 marks each	4×3 = 12
Q. Nos. 13 and 14 carry 6 marks each	6×2 = 12
	<hr/>
	Total = 40

Total (Part-A & Part-B) : 40+40 = 80

(2)

PART—A / ক—শাখা / ক—ছন্দো

(Political Theory)

(রাজনৈতিক তত্ত্ব)

(রাজনৈতিক তত্ত্ব)

(রাজস্বান্ধি থিরাংথাই)

1. Answer the following as directed :

1×6=6

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

নিম্নলিখিতগুলিৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দাও :

সোঁনায়বাদি থোঁজোঁই ফিননায লিৰ :

(a) _____ is regarded as the father of Political Science.

(Fill in the blank)

_____ ক ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ পিতৃ হিচাবে অভিহিত কৰা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

_____ কে ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ জনক হিচাবে অভিহিত কৰা হয়।

(শূন্যস্থান পূৰণ কৰ)

_____ খৌ ৰাজস্বান্ধি বিগিয়াননি বিফা মহৰৈ গনায়নায জায়ো।

(লাঁদাঁ জায়গা সুফুঁ)

(b) Name one supporter of negative liberty.

নকাৰাত্মক স্বতন্ত্ৰতাৰ এজন সমৰ্থকৰ নাম লিখা।

নঞৰ্থক স্বতন্ত্ৰতাৰ একজন সমৰ্থকৰ নাম লেখ।

দানস্বথায়িৰ উদাস্তি (Negative Liberty)নি সাৰে মদদ খালামগিৰিনি মুঁ লিৰ।

(3)

(c) Mention one feature of equality.

সমতাৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

সমতাৰ একটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰ।

সমানথিনি মোনথায়নি মোনসে আখুথায় লিৰ।

(d) Give one example of political right.

ৰাজনৈতিক অধিকাৰৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

ৰাজনৈতিক অধিকাৰৰ একটা উদাহৰণ দাও।

ৰাজস্বান্ধিয়ারি মোনথায়নি মোনসে বিদিস্থি হো।

(e) Mention one difference between citizen and alien.

নাগৰিক আৰু বিদেশীৰ মাজৰ এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

নাগৰিক এবং বিদেশীৰ মध्ये একটি পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰ।

নোগোৱাৰি আৰো গুবুন্যিৰিনি গেজেৱাৰ থানায মোনসে ফাৱাগথি লিৰ।

(f) Give one argument in favour of national self-determination.

জাতীয় আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ সপক্ষে এটা যুক্তি দিয়া।

জাতীয় আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ সপক্ষে একটা যুক্তি দাও।

মাহাৱিয়ারি গাব সামলায়নায (National Self-determination)নি জানানৈ মোনসে জুক্তি হো।

2. Answer the following questions :

2×5=10

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সোলুফোরনি সুন্দয়ৈ ফিননাথ লিৰ :

(a) Mention two aspects of liberty.

স্বতন্ত্ৰতাৰ দুটা দিশ উল্লেখ কৰা।

স্বতন্ত্ৰতাৰ দুটি লক্ষ্য উল্লেখ কৰ।

উদাংগি (Liberty)নি মোননৈ ফিথাই (aspect) মুংখ।

(b) What do you mean by economic inequality?

অৰ্থনৈতিক অসমতা বুলিলে কি বুজা ?

অৰ্থনৈতিক অসমতা বলতে কী বোঝ ?

রাংখান্থিয়ারি সমানথি নই (Economic Inequality) হোনোব্লা মা বুজियो?

(c) Explain the meaning of social justice.

সামাজিক ন্যায়ৰ অৰ্থটো ব্যাখ্যা কৰা।

সামাজিক ন্যায়ের অর্থ ব্যাখ্যা কর।

সমাজারि न्याय सोदोबनि ओंथि बिजिर।

(d) Define politics.

ৰাজনীতিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

রাজনীতির সংজ্ঞা দাও।

राजखान्थिनि बुंफुरलु लिर।

(e) Mention two features of secularism.

ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ দুটি বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কর।

ধোরোম सायखलायै (Secularism)नि मोननै आखुथाय लिर।

3. Write a note on John Rawls' theory on justice. 4

জন ৰাউল্চৰ ন্যায়ৰ তত্ত্বটোৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

জন ৰাউলসের ন্যায়ের তত্ত্বটির উপরে একটি টীকা লেখ।

জন राउल्स न्यायनि बुंफुरलुनि सायाव मोनसे सुंद लिरथाय हो।

4. Explain legal rights with examples. 4

বিধিগত অধিকাৰৰ উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

উদাহরণসহ বিধিগত अधिकार ব্যাখ্যা কর।

সমান मोनथाय सोमोन्दै (Legal Right)नि सोमोन्दै बिदिन्थिजो फोरमायना लिर।

5. Write a note on global citizenship. 4

বিশ্ব নাগৰিকত্বৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

বিশ্ব नागरिकत्वेर उपरे একটি टीका लेख।

बुहुमनां नोगोरारिनि सायाव मोनसे लिरसुंथाय लिर।

6. What do you mean by political theory? Discuss briefly the utility of studying political theory. 6

ৰাজনৈতিক তত্ত্ব বুলিলে কি বুজা? ৰাজনৈতিক তত্ত্ব অধ্যয়নৰ উপযোগিতা চমুকৈ আলোচনা কৰা।

ৰাজনৈতিক তত্ত্ব বলতে কী বোঝ? ৰাজনৈতিক তত্ত্ব অধ্যয়নৰ উপযোগিতা সংক্ষেপে আলোচনা কৰ।

राजखान्धि थिरांथाइ (Political Theory) होनोब्ला मा बुजियो? राजखान्धियारि बुंफुरलु गोनांथिनि सायाव सुंदयै सावराय।

Or / नाहवा / अथवा / एवा

Briefly discuss about the limitations on nationalism.

জাতীয়তাবাদৰ ওপৰত থকা সীমাবদ্ধতাসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

জাতীয়তাবাদেৰ ক্ষেত্ৰে সীমাবদ্ধতাগুলি সংক্ষেপে আলোচনা কৰ।

माहारियारिबादनि सायाव थानाय बेखनथिफोरनि सोमोन्दै सुंदयै सावराय।

7. Discuss the subject matter of political theory. 6

ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰ বিষয়বস্তু আলোচনা কৰা।

ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰ বিষয়বস্তু আলোচনা কৰ।

राजखान्धि थिरांथाइनि गुदि बाग्ना (Subject matter)नि सायाव सावरायना लिर।

Or / नाहवा / अथवा / एवा

Discuss the different types of freedom.

स्वाधीनताৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ আলোচনা কৰা।

स्वाधीनताৰ বিভিন্ন प्रकारसमूह आलोचना कर।

उदांसि (Freedom)नि गुबुन गुबुन रोखोमफोरखी सावराय।

PART—B / খ—শাখা / ख—खान्धि
(Indian Constitution at Work)

(कार्यत भावतीय संविधान)

(कर्मक्षेत्रे भारतीय संविधान)

(बाहायारि भारतारि संबिजिद)

8. Answer the following as directed : 1×6=6

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা :

নিম্নলিখিতগুলিৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দাও :

सौनायबादि थौजोडै फिननाय लिर :

(a) When was the first sitting of the Constituent Assembly for undivided India held?

অবিভক্ত ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধান সভাৰ প্ৰথমখন বৈঠক কেতিয়া অনুষ্ঠিত হৈছিল ?

অবিভক্ত ভাৰতবৰ্ষেৰ সংবিধান সভাৰ প্ৰথম বৈঠকটি কবে অনুষ্ঠিত হৈছিল ?

बोखावजायै भारतबर्षनि गिबिसिन संबिजिद जथुमा माल्ला जादोमोन?

(b) Under Article 32, the Supreme Court/High Court can issue writs.

(Choose the correct option)

৩২ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত উচ্চতম ন্যায়ালয়/উচ্চ ন্যায়ালয়ে লেখ জাৰি কৰিব পাৰে।

(शुद्ध विकल्पटो वाचि उलिओवा)

৩২ নং অনুচ্ছেদেৰ অধীনে উচ্চতম ন্যায়ালয়/উচ্চ ন্যায়ালয় লেখ জাৰি কৰতে পাৰে।

(शुद्ध विकल्पटि बेहे नाओ)

संबिजिदनि 32 नं दफा बादिथै जौसिन/गोजौ बिजिरसालिया लिरबिथोन (Writs) फोसावनो हायो।

(थार फिननायखौ सायख)

(c) _____ is the Head of the Government in India.

(Fill in the blank)

_____ হ'ল ভারতবর্ষত চৰকাৰৰ মূৰব্বী।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

_____ হল ভারতবর্ষে সরকারের প্রধান।

(শূন্যস্থান পূৰণ কৰ)

_____ भारतबर्षआव सरखारनि गाहाइ।

(লাঁদাঁ জায়গা সুফুঁ)

(d) In which year was the Election Commission of India constituted?

ভাৰতবর্ষত নিৰ্বাচন আয়োগ কিমান চনত গঠন কৰা হৈছিল?

ভাৰতবর্ষে নিৰ্বাচন আয়োগ কোন্ সালে গঠন কৰা হৈছিল?

भारतबर्षआव बिसायखनि आयग मा मायथायाव दानाय जादौमोन?

(e) Who appoints the judges of the Supreme Court?

উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়াধীশসকলক কোনে নিযুক্তি দিয়ে?

উচ্চতম ন্যায়ালয়ের ন্যায়াধীশদের কে নিযুক্ত করেন?

जौसिन बिजिरसालिनि बिजिरगिरिफोरखौ सोर सायखयो।

(f) Is the word 'federation' mentioned in the Indian Constitution?

'যুক্তৰাষ্ট্ৰ' শব্দটোৰ ভাৰতীয় সংবিধানত উল্লেখ আছেনে?

'যুক্তৰাষ্ট্ৰ' শব্দটির ভারতীয় সংবিধানে উল্লেখ আছে কী?

'जथाय हादर' सोदोबा भारतारि संबिजिदआव मखनाय दं ना गैया?

9. Answer the following questions :

2×5=10

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ উত্তৰ দাও :

गाहायाव होनाय सॉलुफोरनि फिननाय लिर :

(a) What is habeas corpus?

বন্দী প্ৰত্যক্ষীকৰণ কি?

बन्दी प्रत्यक्षीकरण की?

जोबसाजा दिन्धिनाय बिथोन (Habeas corpus) माने मा?

(b) Mention two merits of proportional representation system.

समानुपातिक प्रतिनिधित्व पद्धतिर दुटा गुण उल्लेख कबा।

समानुपातिक प्रतिनिधित्व पद्धतिर दुटि गुण उल्लेख कर।

सॅरुजुथायारि थान्दै खान्धि (Proportional representation system)नि मोनने गुन लिर।

(c) Write two non-federal features of the Indian Constitution.

ভাৰতীয় সংবিধানৰ দুটা অ-যুক্তৰাষ্ট্ৰীয় বৈশিষ্ট্য লিখা।

ভাৰতীয় সংবিধানের দুটি অ-যুক্তরাষ্ট্ৰীয় বৈশিষ্ট্য লেখ।

भारतारि संबिजिदनि मोनने जथाइहायुडारि नडे आखुथाय लिर।

(d) Mention two qualifications necessary to be appointed as the judge of the High Court.

উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়াধীশ হিচাপে নিযুক্তি লাভ কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় দুটা অৰ্হতা উল্লেখ কৰা।

উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ন্যায়াধীশ হিসাবে নিযুক্ত হওয়ার জন্য প্ৰয়োজনীয় দুটি যোগ্যতা উল্লেখ কৰ।

গোজী বিজিৰসালিনি বিজিৰগিৰি জানো থাখায় গোনাংথি জানায় মোননৈ গুন লিৰ।

(e) Why is India called a Republic?

ভাৰতবৰ্ষক কিয় গণৰাজ্য বুলি কোৱা হয়?

ভাৰতবৰ্ষকে কেন গণৰাজ্য বলা হয়?

ভাৰতবৰ্ষখৌ মানো সুবুঁ হাদৰ (Republic) হোননা বুঁনায় জায়ো?

10. Write a short note on the Right to Freedom. 4

স্বাধীনতাৰ অধিকাৰৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

স্বাধীনতাৰ অধিকাৰৰ উপৰে একাটি সংক্ষিপ্ত টীকা লেখ।

উদাংগিনি মোনথায় (Right to Freedom) সায়াব মোনসে লিৰসুঁথায় লিৰ।

11. Why do we need an independent judiciary? 4

আমাক এখন স্বাধীন ন্যায়পালিকাৰ কিয় প্ৰয়োজন?

আমাদেৰ একাটি স্বাধীন ন্যায়পালিকাৰ প্ৰয়োজন কেন?

জোনো মানো উদাং বিজিৰেখ' নাংগৌ?

12. What do you mean by 'decentralization of power'? 4

'ক্ষমতাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণ' বুলিলে কি বুজা?

'ক্ষমতাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণ' বলতে কী বোঝ?

'গোহোনি মিৰু সিফায়ারি' (Decentralization of power) বুডোব্লা মা বুজিয়ো?

13. Discuss the powers and functions of the Lok Sabha. 6

লোকসভাৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাবলী আলোচনা কৰা।

লোকসভাৰ ক্ষমতা এবং কাৰ্যাবলী আলোচনা কৰ।

সুবুঁ আফাদনি (Lok Sabha) গোহো আরো हाबानि सोमोन्दै सावराय।

Or / नाईबा / अथवा / एबा

Discuss the powers and functions of the Legislative Assembly.

বিধানসভাৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাবলী আলোচনা কৰা।

বিধানসভাৰ ক্ষমতা এবং কাৰ্যাবলী আলোচনা কৰ।

আয়েন আফাদনি গোহো আরো हाबानि सोमोन्दै सावराय।

14. Highlight on the process of making an Ordinary Bill. 6

সাধাৰণ আইন প্ৰণয়ন প্ৰক্ৰিয়াৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

সাধাৰণ আইন প্ৰণয়ন প্ৰক্ৰিয়াৰ উপৰে আলোকপাত কৰ।

আয়েন দানায় खान्थिनि सायाव बिजिरेना लिर।

Or / नईवा / अथवा / एबा

Discuss briefly the features of the 73rd Constitutional Amendment Act.

१७तम संविधान संशोधनी आहिनर बैशिष्ट्यसमूह चमूकै आलोचना कबा ।

१७तम संविधान संशोधनी आहिनर बैशिष्ट्यगुलि संक्षेपे आलोचना कर ।

73थि संबिजिद सोदांनाय खान्धिनि आखुथायफोरखी सुंदये सावराय ।

***